

Г.Ф.Разум

25-11-2013

ДО ПРЕДСТАВЛЯВАЩИЯ
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ
Г-ЖА СОНЯ НАЙДЕНОВА

Зс Клеа
25-11-13
[Signature]

ДОКЛАД

от Калин Кирилов Баталски, председател на Районен съд – Радомир относно проведен дългосрочен стаж в Евроджъст, гр.Хага, Кралство Нидерландия за времето от 03.06.2013г. до 31.07.2013г. и от 02.09.2013г. до 30.09.2013г.

С Решение на Висшия съдебен съвет на Република България №/30.05.2013г. /протокол №21/30.05.2013г., т.21/ бях командирован за провеждане на дългосрочен стаж в Евроджъст, гр.Хага, Кралство Нидерландия за времето от 03.06.2013г. до 31.07.2013г. и от 02.09.2013г. до 30.09.2013г. по линия на Програмата за обмен на магистрати на Европейската мрежа за съдебно обучение.

I. Организацията – домакин.

Евроджъст е агенция на Европейския Съюз и по-точно тя е организацията за съдебно сътрудничество на Съюза.

Постоянното ѝ седалище е в Хага, Кралство Нидерландия и основната ѝ задача е да се занимава със съдебно сътрудничество между страните-членки, а при наличие на определени условия и с трети страни. Политическото решение за създаването на Агенцията е взето по време на Европейския съвет в Тампере през октомври 1999г., като идеята е била тя да се бори срещу сериозната организирана престъпност чрез координирани действия между националните прокурорски власти и правоприлагащи организации. Предхождана от временно създадена на 14.12.2000 година организация за съдебно сътрудничество, наречена ПроЕвроджъст, Евроджъст е основана с Решение на Съвета на Европейския Съюз от 28-и февруари 2002 (2002/187/ПВР). Това решение за учредяването ѝ бе изменено и допълнено с Решение на Съвета на Европейския Съюз от 16-и декември 2008 (Решение на Съвета 2009/426/ПВР), което значително увеличи правомощията и задачите на Евроджъст.

Евроджъст е орган на Европейския съюз със собствена юридическа правосубектност, който има за задача „да насърчава и да подобрява координацията и сътрудничеството между компетентните съдебни органи на държавите-членки“. Тя представлява действащо звено от прокурори и/или съдии със сходни правомощия в ЕС, финансира се от общия бюджет на Европейския съюз и е орган на Съюза от съдебен характер. Основната цел на организацията е да се бори по-ефективно със сериозната трансгранична престъпност, особено когато тя е организирана и включва две или повече държави-членки“.

По-конкретно, целите на Евроджъст /чл.3 от Решението за Евроджъст/ са следните:

а) да стимулира и подобрява координацията между компетентните власти на страните-членки при разследване и наказателно преследване;

б) да подобрява сътрудничеството между компетентните власти на държавите-членки, по-специално като помага за изпълнението на молби за правна помощ;

в) да подкрепя и по друг начин компетентните власти на държавите-членки да провеждат техните разследвания и наказателни преследвания по-ефективно;

И наистина, координацията, сътрудничеството и подкрепата са трите ключови понятия, които обобщават работата на институцията и които най-добре изразяват нейната същност.

В съответствие с разпоредбите на посочените решения (чл.2 от измененото Решение) Евроджъст се състои от 27 национални представители на държавите-членки, по един от всяка държава-членка. След 01.07.2013г. е в процес сформиранието на националното бюро на Хърватска, която до тази дата имаше изпратен магистрат за връзка в Евроджъст, който се очаква да стане и първият национален представител на държавата в агенцията. Такива магистрати за връзка в Евроджъст имат също Норвегия и САЩ. Националните представители могат да бъдат прокурори, съдии или полицаи със съответната компетентност и всички те образуват Колегията на Евроджъст, която е органът, който взема решенията в агенцията. Всяка държава-членка има национално бюро в Евроджъст, което се състои от националния представител на държавата-членка в бюрото и може да включва още заместник на националния представител, асистент /помощник/ на националния представител и командирован национален експерт. Във всяко бюро има един или повече секретари. Не във всички национални бюра обаче щатовете на заместници, асистенти и командировани национални експерти са заети. В българското бюро например работят националният представител, асистентът на националния представител, който съчетава и функциите на командирован национален експерт, както и секретар. През времето, което прекарах в Евроджъст освен мен като стажант по линия на ЕМСО в бюрото работиха

последователно и две студентки-стажантки – първата приключи своя стаж в края на месец юни, а втората започна стажа си в началото на месец юли.

Според член 5 от решението, Евроджъст изпълнява своите задачи чрез един или повече национални представители /пар. „а“/ или чрез Колегията в случаите, установени в същия член 5, пар. „б“.

Компетентността на Евроджъст е определена в член 4 на Решението за Евроджъст във връзка с правомощията на Европол, определени в Решението на Съвета 2009/371/ПВР за Европол, което замени Конвенцията за Европол и обхваща всички сериозни престъпления като незаконен трафик на наркотици, незаконни дейности, свързани с пране на пари, престъпления, свързани с ядрени или радиоактивни вещества, прекарване през граница на нелегални имигранти, трафик на хора, престъпления, свързани с моторни превозни средства, убийство, тежка телесна повреда, незаконна търговия с човешки органи и тъкани, отвличане, противозаконно лишаване от свобода и вземане на заложенници, расизъм и ксенофобия, организиран грабеж, незаконен трафик на предмети на изкуството, мошеничество и измама, рекет и изнудване, фалшифициране и пиратство на изделия, поправка на административни документи и търговия с тях, подправка на пари и средства за заплащане, компютърни престъпления, корупция, незаконен трафик на оръжия, боеприпаси и взривни вещества, незаконен трафик на застрашени животински видове, незаконен трафик на застрашени видове и разновидности, престъпления против околната среда, незаконен трафик на хормонални вещества и други стимулатори на растежа. Евроджъст има компетентност и по отношение на престъпления, извършени заедно с горепосочените престъпления. Освен това, член 4, пар.2 от Решението постановява, че Евроджъст може в допълнение и в съответствие със своите цели да помага при разследвания и наказателни преследвания в отговор на искане от страна на компетентния орган на държавата-членка също и за други видове престъпления освен споменатите по-горе.

Разбира се, такава организация се нуждае от адекватна административна структура, която в действителност е доста сложна. Начело на административната структура на Евроджъст е Административният директор, който отговаря за ежедневното управление в Евроджъст. Неговата дейност винаги е тясно свързана с Колегията на Евроджъст, оглавявана от Президент, който се избира на всеки три години сред националните представители. След това администрацията се разделя на няколко отдели и служби, които понастоящем са следните: Отдел за управление на казуси; Правен отдел; Човешки ресурси; Финансов отдел; IT отдел/управление на информацията; Отдел за защита на данните/информацията; Отдел за връзки с обществеността; Отдел корпоративно обслужване; Секретариат на Колегията; Секретариат на Европейската съдебна мрежа; Секретариат на съвместните екипи за

разследване (СЕР); Секретариат на Мрежата за геноцид, престъпления срещу човечеството и военни престъпления.

Как работи Евроджъст?

По отношение на оперативната работа се различават три нива на срещи между работещите в агенцията. Първото ниво е пленарната сесия на Колегията на Евроджъст. Колегията на Евроджъст провежда редовни пленарни сесии всяка седмица, на които се решават както оперативни задачи, така и задачи от организационен характер. Второто ниво са срещи между националните представители/националните бюра и магистрати за връзка на трети страни за обсъждане на спецификата на конкретен случай, а третото ниво представляват координационните срещи по конкретен случай с участието на наблюдаващи прокурори и разследващи органи от държавите-членки на ЕС и/или на трети страни.

Евроджъст има и няколко така наречени „екипи“, структурирани на функционален принцип, което означава групи от служители, работещи по определени проблеми с цел да се извлече полза от техните специфични познания и опит. Понастоящем има „екипи“, работещи по следните теми: Президентство; Стратегия за работа по делата и управление на изпълнението; Антитероризъм; Трафик и свързани с него престъпления; Група за финансови и икономически престъпления (FECT); екип Инструменти за правно сътрудничество; екип Брюксел – Съвета на Министрите, Комисията, Европейския парламент и OLAF; Европейската съдебна мрежа и магистратите за връзка; екип Евроджъст - Европол; Външни/международни отношения; Администрация; Защита на личните данни. Освен това някои национални представители или техните заместници са назначени за контактни точки по специфични проблеми, такива като защита на данните, закрила на децата, футболни престъпления и кибер престъпления или за да поддържат връзки с други организации, такива като CARIN, ARO, CEPOL, EJTN, FATF, ICC, Iber-RED и UNODC.

Следващата форма за съвместна работа са стратегическите и тактическите срещи, чийто принос се състои в изготвянето на общи стратегии и тактики, както и провеждането на маркетинг семинари, които популяризират работата на агенцията. При административно-организационната работа се вземат колективни решения относно политиките за назначаване на персонал, съгласуването на броя му и оценката на потребностите, проектобюджета, годишния доклад и др.

Евроджъст също така има контактни точки (партньори) в държави не-членки на ЕС като Турция, Лихтенщайн и др. Що се отнася конкретно до правомощията на Евроджъст, освен установените от създаването ѝ с чл.6, чл.7 и чл.9 на Решението важно е да се подчертаят две значими промени, свързани с измененото Решение за Евроджъст, а именно: а) създаването на Дежурен координационен център (On Call Coordination - OCC), установен с чл.5а от Решението, който дава възможност на

националните власти да изпращат спешни запитвания направо до представител на ОСС на собствената им държава-членка с едно телефонно обаждане 24 часа, 7 дни в седмицата, 365 дни в годината; б) прилагането, започнало на 4 юли 2011 г. на новия член от Решението, който предписва, че националните власти трябва да изпращат, използвайки специфичен образец /чл.13 от Решението/, всяка информация необходима за изпълнението на задачите на Евроджъст, когато водят разследване по дело, включено в общата компетентност на агенцията.

II. Моята роля по време на стажа.

Още при пристигането ми в Евроджъст бях топло посрещнат от националния представител в българското национално бюро, от асистента на националния представител и от секретаря.

След изпълнението на процедурите по влизане в сградата, веднага ми бяха осигурени мой собствен пропуск, офис, който споделях със студентка-стажант в нашето бюро, телефонен номер, и-мейл акаунт достъп до Интранет /вътрешната информационна мрежа на Евроджъст/, както и до Интернет. Материалните условия за работа бяха отлични, а отношението на всички към мен беше много позитивно.

Още през първата седмица от престоя ми в Евроджъст участвах заедно с нашия национален представител в обучение за работа с мрежовото приложение за сигурен обмен на информация (SIENA), в края на което се проведе изпит. И двамата се представихме отлично и получихме удостоверения за работа с приложението.

Дейността си в организацията бих поделил на няколко направления:

1. Работа по дела.

През първата седмица на стажа ми националният представител ми обясни как да работя с папките относно оперативните дела, заведени от България към други държави (така наречените активни оперативни дела) или от други страни към България (така наречените пасивни оперативни дела). На практика, оперативната дейност на Евроджъст се състои основно в улесняване на изпълнението на искания за правна помощ, изпратени от националните власти на държава-членка до други, намиращи се в различна държава-членка (или в някои случаи до други, намираща се в трета страна) национални власти в рамките на общата компетентност на агенцията. Тези искания обикновено се отнасят до дейности, свързани с разследване, наказателно преследване, издаване и изпълнение на Европейски заповеди за арест/ЕЗА/. Най-важната оперативна роля на Евроджъст е, както бе посочено по-горе, да подпомага националните власти в транснационалните им разследвания и да подобрява сътрудничеството помежду им. В много случаи намесата на Евроджъст се ограничава до тези дейности, но в нарастващ брой дела и благодарение на

увеличените правомощия, дадени от измененото Решение на националните представители, и особено правото да се иска от компетентните власти на неговата страна-членка да „предприемат разследване или наказателно преследване на конкретни дияния“ (чл.6.пар.1, буква „а“(и)) институцията изпълнява и друга своя основна цел, т.е. координиране на паралелни разследвания в различни държави –членки. Така, че работата по дела в Евроджъст може да бъде условно разделена по следния начин: дела, по които намесата на Евроджъст е ограничена до подпомагане и подобряване на сътрудничеството в рамките на традиционната система за международно сътрудничество, основаваща се на взаимна правна помощ за всеки един акт на разследване или наказателно преследване и дела, по които намесата на Евроджъст е разширена и насочена към координиране на паралелни разследвания, започнати независимо едно от друго и водени във всяка от страните, но при постоянен обмен на информация и действия на по-високо ниво в Евроджъст, с цел да се приключи в перспектива с тази често неефективна система /конфликт на юрисдикции/.

И в двете ситуации научих, че намесата на Евроджъст е винаги много полезна, основно поради факта, че представителите на всяка държава-членка се намират в една и съща сграда, използват едно и също оборудване, познават се добре и комуникацията между тях е много улеснена.

В този смисъл първоначално ми беше възложено да проучвам делата и да ги обсъждам с колегите от бюрото, след това да пиша писма до контактните точки на вътрешната прокурорска мрежа на България по наказателно-правни въпроси, до компетентните служби в Министерство на правосъдието и до останалите заинтересувани национални бюра от името на националния представител, след проверка от негова страна на съдържанието им. Впоследствие ми бе възложено да работя и по мои дела, заведени или от България, или по-често към България, като същевременно продължих да помагам на колегите си в работата по техните дела.

Процедурата по отношение на делата обикновено е следната: когато националните власти на някоя държава-членка поискат помощ от Евроджъст за изпълнение на молба за правна помощ или например Европейска заповед за арест казусът се регистрира в Системата за регистриране на казуси с общ идентификационен номер /т.нар. ID – identification number/ и специфичен номер, свързан с националното бюро отворило казуса. След това казусът се открива в първото заседание на Колегията през седмицата, следваща постъпването му в съответното национално бюро. Междувременно след откриването на казуса, респ. след изготвяне на резюме на казуса, въведен в Системата за регистриране на казусите, работата по казуса започва с изпращане на електронни писма до националните точки за контакт на ЕСМ или до Министерство на правосъдието (ако казусът е пасивен) или до чуждото/чуждите национално

бюро/бюра (ако казусът е активен) със съответните приложения. Тези писма по електронната поща или в някои случаи факсове или писма, изпращани по пощата обикновено са свързани с искане на информация относно изпълнение на молба за правна помощ и Европейски заповеди за арест, адресирани до компетентните български власти от чуждестранни власти или обратно.

След първата част от стажа си работех напълно самостоятелно по делата, разбира се с постоянната подкрепа от страна на националния представител и на асистента и с постоянното съдействие от страна на секретаря по всички административни задачи.

Беше ми възложено също да се занимавам с някои общи или т.нар. тематични казуси, или по друг начин казано, да отговарям на запитвания, изващи от други национални бюра, имащи за цел получаване на информация по общи законови въпроси, например такива като особени аспекти на националното наказателно законодателство. Моята задача бе да отговоря на въпросите, засягащи българското законодателство, като отговорите на тези задачи изискваха усърдие и прецизност, тъй като законодателствата на отделните държави-членки понякога разкриват доста големи различия, а идеята е да се върви към известно хармонизиране на различните националните законодателства в рамките на Съюза.

2. Участие в срещи.

Както вече посочих, срещите в Евроджъст се разделят на три нива. По време на стажа си присъствах на шест пленарни сесии на Колегията на Евроджъст, /ниво 1/, взех участие в няколко срещи на ниво 2 в присъствието на националния представител или на асистента и участвах в три координационни срещи /ниво 3/.

Пленарните сесии на Колегията започват обикновено с оперативен *tour de table*, по време на който се откриват и закриват казусите от една държава-членка към друга, като се иска съгласието на Колегията, когато е необходимо според вътрешните правила. В следващата част Колегията обсъжда всички теми за седмицата, включени в плана от президентския офис, съдържащи управленски, административни и финансови въпроси, някои от които изискват вземане на решение, а други са само информативни. Колегията всъщност е органът, който взема решенията по всеки въпрос в институцията и понеже съставът ѝ е сравнително голям, невинаги е възможно да се вземат бързи оперативни решения. С право на глас в Колегията разполагат само националните представители и асистентите /в чиито правомощия е включено това право/ и могат да присъстват при разглеждането на т.нар. конфиденциални точки, докато командированите национални експерти, стажантите по линия на ЕМСО и студентите-стажанти могат да присъстват само на последващата дискусия, но не и на самото разглеждане на конфиденциалните въпроси. За мен беше

изключително интересно да присъствам на пленарните заседания на колегията, предварително проучвайки дневния ред на заседанията и съответните документи, тъй като по този начин можех да придобия представа за работата на Евроджъст отвътре и да се запозная с най-важните проблеми за този период, като например проблемите относно обработката и защитата на личните данни, съвместяването от едно лице на функциите /и фигурите/ на командирован национален експерт и асистент на националния представител, дейността на Дежурните координационни центрове, приемането на проект за Регламент за Евроджъст, приемането на проект на регламент за Европейска прокуратура, обсъжданията за сключване на меморандуми за разбирателство с Интерпол и с други институции и т.н.

По време на стажа ми в организацията бяха проведени две много интересни срещи - стратегическа и тактическа среща по въпросите на борбата с тероризма, съответно на 19 и 20.06.2013г. Стратегическата среща бе на тема „Рамково решение на Съвета на ЕС 2008/919/ПВР от 28.11.2008г. – принос и въздействие”, като в нея взеха участие националните кореспонденти по въпросите на тероризма на страните-членки на ЕС, националните представители на страните-членки в Евроджъст, както и представители на Евроджъст и Европол. Бяха направени интересни презентации, последваха дискусии, като срещата завърши с общ дебат и обобщение на проведените дискусии. Тактическата среща бе свързана с темата „Кандидат/чужди бойци в Сирия”. Бе направен обзор на отговорите на националните кореспонденти по въпросите на тероризма по предварително разпространения въпросник, след което бяха изнесени презентации от Евроджъст, Европол и Фронтекс, които разгледаха различни аспекти на проблема с пътуващите за Сирия с цел да вземат участие във въоръжения конфликт в страната европейски граждани и със завръщащите се от Сирия бойци. Прокурори от държавите-членки споделиха опита си в превенцията, разследването и наказателното преследване на участниците в пътувания до Сирия с намерение за джихад. Оказа се, според техния опит, че в множеството от случаите става въпрос за индивидуални, неорганизирани пътувания, основно на младежи с мюсюлманско вероизповедание, което създава трудности при събирането на доказателства относно наличието на умисъл за терористични действия.

Участвах също в Деветата годишна среща на националните експерти в областта на съвместните екипи за разследване /СЕР/ от страните-членки на ЕС, която се състоя в сградата на Евроджъст в периода 27-28.06.2013г. Срещата бе организирана съвместно от Евроджъст и Европол и на нея присъстваха както националните експерти от повечето страни-членки на ЕС, така и експерти и представители от Евроджъст, Европол, ОЛАФ, ЕМСО/EJTN/, CEPOL, Европейската комисия и др. Непосредствените цели на семинара бяха: утвърждаване на единен оценъчен формуляр за

съвместните екипи за разследване; разискване на добрите практики във връзка с поверителността на информацията, разкриването и споделянето на документи, допустимостта на доказателствата, специфичните предизвикателства при възстановяването на активи и престъпленията в кибернетичното пространство, бъдещите предизвикателства и тенденции при съвместните екипи за разследване и приемане на препоръки към практиките в тази област; избор на лого на мрежата от национални експерти. Презентациите бяха изключително професионални, юридически прецизни и практически ориентирани, акцентиращи върху действително важни, спорни и противоречиво решавани въпроси от дейността на СЕР, но същевременно предлагащи рационални решения. Представени бяха конкретни примери на добро сътрудничество в рамките на СЕР, като се анализираха резултатите от тях и се формулираха препоръки за оптимизиране на това сътрудничество. Тук е мястото да отбележа, че съвместните екипи за разследване разкриват една уникална възможност за пряка взаимопомощ по наказателно-правни въпроси, която държавите-членки могат да си оказват при разследване на престъпления с трансграничен елемент. Огромни са предимствата на този институт, най-важните от които са възможността за пряк обмен на информация между участващите в екипа членове, която има доказателствена стойност, избягването на паралелни производства, повишаване на доверието между участниците в екипа и безценно обогатяване на членовете им в професионално отношение. По време на стажа ми бе възложено да изготвя предложение за редакция на сключено споразумение за създаване на съвместен екип за разследване между Република България и Кралство Испания, като проектът, който изготвих напълно самостоятелно бе изцяло възприет от националните представители на България и Испания и, съответно, подписан от ръководителите на СЕР. Становището ми, е че този институт, който е сравнително нов (правната му основа са Конвенцията за взаимопомощ по наказателно-правни въпроси между държавите-членки на ЕС от 2000г. /Конвенция 2000/, Рамково решение №2002/465/ЈНА на Съвета на ЕС от 13.06.2002г. относно съвместните екипи за разследване, Препоръка на Съвета на ЕС от 08.05.2003г. за моделно споразумение за създаване на СЕР/2003/C121/01 и Вторият допълнителен протокол към Европейската конвенция за взаимопомощ по наказателно-правни въпроси от 1959г.), тепърва предстои да се развива и утвърждава и в бъдеще все повече ще разширява своята роля при разследванията на престъпления с международен елемент.

Присъствах и на срещата на ръководствата на Интерпол и на Евроджъст, на която бе подписан меморандумът за разбирателство между двете институции. На срещата се проведе интересна дискусия, като генералният секретар на Интерпол г-н Роналд Нобъл разказа интересни факти за историята на Интерпол и даде изчерпателни отговори на всички

поставени въпроси. Любопитна подробност бе споделеното от него намерение и предприетите конкретни действия от страна на служителите на Интерпол да съставят електронна база данни на всички загубени документи за самоличност по света.

Участие в координационни срещи.

Както показва и самото название, основната цел на координационните срещи е да бъдат координирани наказателни производства в различните държави-членки на ЕС. Тези срещи позволяват на участниците в тях да обменят по формален, а също така и по неформален начин информация, отнасяща се до развитието на наказателното производство във всяка държава-членка и водят до по-добро взаимно разбиране на проблемите, което благоприятства борбата срещу трансграничната престъпност. По време на стажа си взех участие в три координационни срещи, в две от които участваха представители на повече от две държави-членки, както и представители на Европол. При тези срещи се запознах и с българските колеги от Европол, с които установихме чудесни отношения и продължихме да контактуваме и след приключване на срещите. На всички координационни срещи бе осигурен симултанен превод с цел да се постигне по-добра комуникация между участниците.

Следва да отбележа, че срещите в институцията са един от най-полезните и ефективни начини за разрешаване на възникващите проблеми. Изключително значение имат и т.нар. неформални срещи с други представители в институцията, на които обикновено се дискутират казуси, като целта е улесняване на изпълнението на молбите за правна помощ. Според мен това е най-ефективният начин за постигането на тези цели и основното, което придобих като опит е, че когато се отнасяш с уважение и съпричастност с поставения от колегите ти въпрос и правиш всичко по силите си да помогнеш за разрешаването му, можеш да разчиташ на същото отношение и от насрещната страна при поставен впоследствие от теб въпрос.

3. Работа по административни задачи.

Много ми допадна фактът, че по време на стажа си имах възможността да проуча административните и политическите механизми на институцията, работейки по текущи въпроси. Много интересни се оказаха въпросите относно обработката и защитата на личните данни в агенцията, както и осъществяването на достъп на лица от „Евроджъст националната координационна система” до Системата за управление на казусите /СУК/ на Евроджъст. По време на стажа ми бе възложена също така задачата да проверя българската версия на годишния доклад за дейността и постигнатите оперативни резултати от Евроджъст за 2012г., който организацията има задължението да представя ежегодно на Европейския

съвет, като положих доста усилия за да адаптирам буквалния превод към специфичната терминология, използвана от българските юристи. Тази задача се оказа много интересна, тъй като, от една страна, ме сблъска с трудностите, свързани с т.нар. юридическо многоезичие/мултилингвизъм, а, от друга, ми помогна да придобия завършен и по-задълбочен поглед върху дейностите и цялостната работа на Евроджъст.

4. Изучаване на законодателството.

Периодът на стажа беше чудесна възможност за мен да подобря познанията си за европейското законодателство, особено в областта на наказателно-правното сътрудничество. По това време изучих детайлно Решението за Евроджъст и Рамковото решение за Европейската заповед за арест, както и българския закон, свързан с приложението на последния нормативен акт. Имах възможност също така да проуча внимателно най-често използваните инструменти за европейско правно сътрудничество по наказателни дела, като например Европейската конвенция за сътрудничество по наказателни дела от 1959г., т.нар. Конвенция 2000, Шенгенската конвенция и други. Възлагането на задачи, свързани с отговори на т.нар. общи въпроси ми даде допълнителна възможност да науча много за спецификите на отделни страни на законодателствата на различни държави-членки и да ги съпоставя с разрешениата, дадени в българското национално законодателство по тези въпроси.

5. Срещи и посещения в други институции

По време на стажа си в Евроджъст участвах в организирана визита на Международния наказателен съд, който се помещава в същата сграда. Беше ни представена работата на съда, структурата му, компетентността му, начинът на избиране на съдиите, начинът на разпределение на делата, бюджетът и т.н.

По покана на посланика на Р.България в Кралство Нидерландия заедно с нашия национален представител и асистента посетихме сградата на нашето посолство, където разисквахме множество въпроси, между които и такива, свързани с предстоящата оценка на напредъка на страната ни по Механизма за сътрудничество и проверка във връзка с резултатите от работата на българското бюро на Евроджъст.

6. Обучения

Имах възможност през периода на стажа да участвам в няколко обучения – всъщност в политиката на институцията съществува особен акцент относно обученията – на вътрешния сайт на организацията /т.нар. Интранет/ е публикувана програмата на обученията за идните месеци и всеки служител има възможност да се регистрира чрез мейл за участие в обучението до запълване на местата. Първото обучение, в което участвах,

както вече споменах, още в първата седмица на стажа си и което се оказва уникална възможност, тъй като единици от българските магистрати са имали този шанс, беше работата с мрежовото приложение за сигурен обмен на информация (SIENA). По-нататък участвах в обученията за работа с правно-нормативните източници от правно-информационните системи, достъпни в организацията, включително и с актовете на СЕС, ЕСПЧ и т.н. Посетих още курсове за обучение за работа със Системата за управление на казусите на Евроджъст, за боравене с новите образци на документи на организацията, за съставяне и работа с Power-Point презентации, различни нива от обученията за работа с Word, Windows, Excel, Outlook и т.н. Прекрасна възможност беше и ползването на библиотеката на агенцията, откъдето, освен, че заемах актуална и ценна юридическа литература, накрая получих като подърък и сборник /три тома/ с инструментите за международно-правно сътрудничество по наказателно-правни въпроси, за което съм особено благодарен.

7. Интеграция в екипа и в институцията.

Както вече посочих, по време на стажа си бях назначен в българското бюро на Евроджъст, като през цялото време работих в приятна, спокойна и дружелюбна атмосфера, която бе същевременно изискваща и стимулираща, поради което отивах на работа с голямо желание. Още преди началото на стажа колегите от бюрото се свързаха с мен и ми предложиха съдействие за намиране на квартира, уточнихме как ще пътувам, кога ще пристигна и къде да отида при пристигането си. Още в началото бях приет много добре от колектива на бюрото, като направиха така, че да се чувствам неразделна част от техния екип. Разбирателството помежду ни растеше с течение на времето, като постепенно с колегите изградихме отлични професионални и лични взаимоотношения и висока степен на взаимно доверие.

Интеграцията ми в институцията благодарение както на добрата работна атмосфера, така и на положените от мен усилия също бе приятна. Още през първите дни колегите ме запознаха с хора, работещи в сградата – в другите национални бюра, в администрацията, в различните отдели. Имаше и хора, които познавах отпреди стажа си в институцията. Националният представител на нашето бюро ме представи на всички колеги от нашия етаж – от румънското, полското, унгарското, испанското бюро. Постепенно във връзка с работата се запознавах и с много от останалите колеги, като с повечето от тях създадохме чудесни взаимоотношения. Всички бяха много приятелски настроени и диалогични. Имах възможност да присъствам на летния празник на институцията в края на месец юни, където се запознах с мнозина колеги от отделите, с които нямах преки контакти в работата. Специални отношения изградих и с останалите стажанти по линия на ЕМСО – по това време имаше такива от

Австрия, Италия, Испания и Полша. Имах възможност да използвам и знанията си по хърватски език, като активно комуникирах с колегите от словенското бюро и с магистрата за връзка на Хърватска в Евроджъст. Обстоятелството, че повечето от работещите в институцията бяха прокурори ми помогна да разбере по-добре прокурорския поглед върху проблемите и да отчете начина на възприемане на нещата и от гледна точка на „прокурорския“ начин на мислене.

8. Конкретно дело, по което работих¹.

Като пример за работа по конкретно дело избрах да посоча едно дело, което беше образувано по молба на гръцките национални власти срещу България, с което се искаше от български съд да изпълни издадена от гръцки съд Европейска заповед за арест /ЕЗА/. Лицето, чието предаване се искаше, беше съвсем млада руска гражданка, постоянно пребиваваща в Република България, като обвинението беше за тежко престъпление – съучастие в убийството на гръцки гражданин, за което беше издадена ЕЗА. Същевременно, докато течеше изпълнението на издадената вече ЕЗА гръцките власти бяха постановили издаването на втора ЕЗА спрямо същото лице, като поискаха изпълнение и на втората заповед /разликата във времето на издаване между двете заповеди беше по-малко от месец/. Българският съд, който разглеждаше първата заповед и който трябваше да разгледа и втората заповед за арест изпрати множество въпроси, на които трябваше да бъде отговорено от гръцките власти, тъй като имаше много неясноти във връзка например с обстоятелствата дали двете заповеди са издадени в рамките на едно и също наказателно производство, дали делото е било разглеждано в отсъствие на обвиняемата, дали обвинение за същите деяния, за които се иска и предаването на лицето са били повдигнати и на съучастниците на това лице, предвижда ли гръцкият национален закон възможност за възобновяване на наказателното производство против исканото лице в случай на повдигане на обвинение и на друго лице /други лица/ във връзка със същите деяния /т.е. по същото наказателно производство/ и т.н., като се искаше и представяне на гаранции от страна на гръцките власти по реда на чл. 41, ал.2 и 3 от Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест, респ. от чл.5, ал.2 от Рамковото решение за ЕЗА. Особеното в случая беше не само това, че се искаха от българския съд множество пояснения във връзка с не толкова честата ситуация на издаване на две заповеди за арест за едно и също лице, но също и обстоятелството, че поради кадрови проблеми в гръцкото бюро /приключване на мандата на националния представител на Гърция в Евроджъст и липса на други оправомощени лица в бюрото по това време/

¹ Поради изискванията за конфиденциалност на информацията, достъп до която е бил предоставен на автора на доклада по време на престоя му в Евроджъст, не би могло да бъдат дадени повече подробности за обстоятелствата по конкретни дела.

нямаше как гръцкото бюро да ни съдейства за изясняване на поставените въпроси. Бъдещият национален представител на Гърция в агенцията, когото лично познавах от предишни срещи по линия на Съвета за регионално сътрудничество в гр.Сараево, Република Босна и Херцеговина, и когото срещнах междуременно на една конференция в Евроджъст, ми заяви, че процедурата по назначаването му в организацията се очаква да приключи в началото на месец септември 2013г./а изпълнението на ЕЗА трябваше да приключи през месец юли/ и ме посъветва по конкретния казус да се обърна за съдействие към една от националните точки за контакт на Европейската съдебна мрежа в Гърция. Такъв беше съветът и на нашия национален представител. Последва интензивна кореспонденция между мен и точката за контакт на ЕСМ в Гърция, с оглед на краткото време до насроченото в българския съд съдебно заседание и големия обем информация и уточняващи въпроси, които следваше да бъдат изяснени във връзка с двете издадени заповеди за арест. Освен това, насроченото заседание беше последно преди съдията-докладчик по делото в България да излезе в отпуск, което щеше да доведе до надвишаване на срока за изпълнение на ЕЗА. В крайна сметка, благодарение на усилията на всички страни, поставените въпроси и от българска и от гръцка страна бяха изяснени и всички предпоставки за приключване на делото навреме бяха налице. В крайна сметка процедурата приключи в условията на чл.45 от ЗЕЕЗА – в последния момент исканото лице беше дало съгласие за предаването си на гръцките власти. Случаят ми се струва интересен с оглед на обстоятелството за важността на комуникацията не само в рамките на Евроджъст, но и между държавите-членки във връзка обаче с дейността на Евроджъст и свързаните с нея организации. Т.е. агенцията би могла да бъде ефективна, дори и когато сама не разполага с ресурса да разреши даден проблем.

III. Ползата от стажа

Намирам стажа си в Евроджъст за много ползотворен както в професионален, така и в личен аспект. На първо място, това беше чудесна възможност значително да задълбоча познанията си по право на ЕС и по-специално в областта на инструментите за международноправно сътрудничество между държавите-членки. Научих се как да чета и да използвам международните конвенции и разбрах важността на принципа на координационните срещи в борбата срещу организираната престъпност. Получих цялостна представа за начина, по който функционира една институция със сложна организация и придобих пълноценна представа за ролята ѝ в борбата срещу престъпността. Успях да оценя огромните предимства, които дава организацията на работа в агенцията – представители на всички държави-членки, събрани под покрива на една сграда, комуникиращи на един език, преследващи общи цели.

Изключително ценен бе и шансът за обмяна на опит и знания с други колеги от различни европейски страни – получих представа за много от законодателствата в различните държави-членки на ЕС, а особено високо ценя и възможността да поддържам контакти с тези колеги и след приключването на стажа ми. Обстоятелството, че разполагах със свой собствен офис и компютър ми осигури възможността да използвам Интранет – вътрешната информационна страница на Евроджъст, която ми беше много полезна за да разбера ролята на различните служби на администрацията, да се запозная с предурните правила за работата им, както и да се запозная по-детайлно със структурата и на други агенции на ЕС. Правната част на страницата също се оказа изключително полезна и с удоволствие влизах в нея когато имах нужда да направя справка за законовите инструменти, представени там. Освен това, стажът ми даде възможност да проверя способностите си за продължителна работа в напълно различна международна среда, което се оказа едно вълнуващо и стимулиращо преживяване.

IV. Предложения

Мнението ми е, че стажът трябва да бъде с по-голяма продължителност, например шест месеца. Това би било от голяма полза както за самия стажант, така и за организацията, тъй като три месеца не са особено продължителен период и доколкото началото на всеки стаж е свързано с въвеждане в ситуацията и запознаване с правилата, то времето за ефективна работа в полза на организацията се скъсява. В подкрепа на становището ми е и обстоятелството, че стажовете в Съда на Европейския съюз и в Европейския съд по правата на човека са също с по-голяма продължителност, а, от друга страна, минималният период, за който се назначават командированите национални експерти в Евроджъст е също шест месеца.

Накрая, изказвам сърдечната си благодарност на Европейската мрежа за съдебно обучение и на Висшия съдебен съвет на Република България за предоставената ми възможност да работя като част от екипа на Евроджъст, да придобия цялостна представа за организацията и дейността на агенцията и да получа ценен професионален и личен опит, който се надявам да бъде от полза и в бъдещата ми работа.

25.11.2013г.
гр.Радомир

Изготвил:

/Калин Баталски/

11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100

